

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1993-1994 (*)

3 MARS 1994

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 128 du Code
des impôts sur les
revenus 1992**

(Déposée par M. Ansoms)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Malgré les nombreux efforts consentis par le ministre des Finances en vue de leur simplifier la tâche, de nombreux contribuables éprouvent encore chaque année des difficultés à remplir leur déclaration d'impôts.

Beaucoup espèrent une réforme imminente de la procédure fiscale.

Dans leur déclaration annuelle, les contribuables doivent préciser chaque fois leur état civil : marié, divorcé, veuf ou veuve. S'il est parfaitement normal que le fisc soit tenu au courant de toute modification, afin de pouvoir appliquer correctement la législation en vigueur, les conclusions qui sont tirées de ces changements d'état civil sont moins évidentes.

(*) Troisième session de la 48e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1993-1994 (*)

3 MAART 1994

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 128 van het
Wetboek van de
inkomstenbelastingen 1992**

(Ingediend door de heer Ansoms)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De jaarlijkse aangifte van de belastbare inkomsten is voor velen een niet makkelijke opdracht ondanks de vele inspanningen die de minister van Financiën heeft gedaan om een vereenvoudiging door te voeren.

De nakende hervorming van de fiscale procedure is het doelwit van vele verwachtingen.

In deze jaarlijkse aangifte wordt er telkens geïntegreerd naar de burgerlijke stand van de belastingplichtigen. Is men gehuwd, gescheiden of is een van de echtgenoten overleden. Het is heel normaal dat de fiscus op de hoogte moet blijven van enige verandering teneinde een correcte toepassing te geven van de vigerende wetgeving, maar de conclusies die men uit deze « wijzigingen burgerlijke stand » trekt zijn minder evident.

(*) Derde zitting van de 48e zittingsperiode.

L'article 128 du Code des impôts sur les revenus 1992 dispose que pour le calcul de l'impôt, les personnes mariées sont considérées non comme des conjoints mais comme des isolés :

1° pour l'année du mariage;

2° à partir de l'année qui suit celle au cours de laquelle une séparation de fait est intervenue, pour autant que cette séparation soit effective durant toute la période imposable;

3° pour l'année de dissolution du mariage ou de la séparation de corps;

4° lorsqu'un conjoint recueille des revenus professionnels qui sont exonérés conventionnellement et qui n'interviennent pas pour le calcul de l'impôt afférent aux autres revenus du ménage, pour un montant supérieur à 270 000 francs.

Dans ces cas, deux impositions distinctes sont établies et l'impôt est déterminé, pour chacun des intéressés, sur la base de ses propres revenus et de ceux de ses enfants dont il a la jouissance légale.

Dans la pratique, cette disposition peut donner lieu à des impositions imprévues d'un montant considérable.

Prenons, en guise d'illustration, un couple marié depuis plusieurs années, dans lequel l'époux travaille et l'épouse est femme au foyer. Le mari décède en décembre. Conformément à l'article 128 du Code des impôts sur les revenus 1992, la veuve devra remplir deux déclarations distinctes, une pour elle et une pour son époux décédé, ce qui a une incidence considérable sur le plan fiscal, étant donné qu'ils ne peuvent plus bénéficier des avantages fiscaux prévus pour les personnes mariées, bien qu'ils aient été mariés pratiquement pendant toute l'année considérée. Le quotient conjugal ne peut plus être appliqué, etc. Le supplément d'impôts qui en résultera se chiffrera bien vite en dizaines de milliers de francs.

L'exemple suivant illustre également le caractère inéquitable du régime actuel.

Un homme et une femme souhaitent contracter mariage et l'un des deux futurs conjoints ne dispose d'aucun revenu. Ils se marient en janvier. Pour cette année-là, le fisc les considérera encore comme des isolés, de sorte qu'ils devront acquitter un impôt qui ne correspond pas à leur état civil et à leurs dépenses.

L'objectif de la présente proposition est de tenir réellement compte de la situation concrète et de l'état civil des contribuables.

C'est la raison pour laquelle nous proposons de prendre en compte la date effective du changement d'état civil, de manière à ce que l'administration puisse établir l'impôt en fonction de la situation des contribuables.

Dans notre premier exemple, les contribuables seraient encore imposés comme personnes mariées pour la période au cours de laquelle le conjoint vivait encore et comme isolés à partir de la date de son décès.

Artikel 128 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 bepaalt dat voor de berekening van de belastingen de gehuwde personen niet als echtgenoten maar als alleenstaanden worden aangemerkt :

1° voor het jaar van het huwelijk;

2° vanaf het jaar na dat waarin de feitelijke scheiding heeft plaatsgevonden, voor zover die scheiding in het belastbare tijdperk niet is ongedaan gemaakt;

3° voor het jaar van ontbinding van het huwelijk of van de scheiding van tafel en bed;

4° wanneer een echtgenoot beroepsinkomsten heeft van meer dan 270 000 frank die bij overeenkomst zijn vrijgesteld en die niet in aanmerking komen voor de berekening van de belasting op de andere inkomsten van het gezin.

In al deze gevallen worden dus twee afzonderlijke aanslagen gevestigd en wordt die belasting voor elke betrokkene bepaald naar zijn eigen inkomsten en die van zijn kinderen waarvan hij het wettelijke genot heeft.

In de praktijk kan deze bepaling tot grote onverwachte taxaties leiden.

Een voorbeeld illustreert dit. Een echtpaar is reeds jaren gehuwd. De man is éénverdiener, de echtgenote is huisvrouw. In de maand december overlijdt de man. Conform artikel 128 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zal de weduwe een afzonderlijke aangifte moeten invullen voor haar en voor haar overleden echtgenoot. Dit heeft zware fiscale repercussies omdat zij niet meer kunnen genieten van de fiscale voordelen van gehuwden ondanks het feit dat zij bijna een gans jaar lang nog getrouwd waren. Het huwelijksquotiënt kan niet meer gebruikt worden, enz. Dit leidt al onmiddellijk tot een hogere taxatie van enkele tienduizenden franken.

Een ander voorbeeld illustreert eveneens de onrechtvaardigheid van de huidige regeling.

Een man en vrouw wensen een huwelijk aan te gaan. Eén van beiden heeft geen inkomen. Zij trouwen in januari. De fiscus zal hen dat jaar nog aanzien als alleenstaanden waardoor er een belasting wordt betaald die niet in relatie staat met hun burgerlijke stand en bijgevolg tot hun kostenstructuur.

Het doel van dit wetsvoorstel is om daadwerkelijk rekening te houden met de juiste toestand van de burgerlijke stand van de belastingplichtigen.

Daarom wordt er voorgesteld om de effectieve datum van verandering als criterium te aanvaarden. Alzo kan de administratie een omrekening maken van de juiste belasting.

In ons eerste voorbeeld zou het echtpaar nog als gehuwden belast worden voor de periode dat de echtgenoot nog leefde en als alleenstaanden vanaf de periode dat zij weduwe is.

Dans notre second exemple, les époux seraient taxés comme isolés jusqu'à la date du mariage et à partir de cette date, comme personnes mariées.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article modifie l'article 128 du Code des impôts sur les revenus 1992 de manière à déterminer, dans tous les cas, le statut fiscal du contribuable en fonction de la date même à laquelle le changement d'état civil est intervenu.

Les personnes qui se marient dans le courant de l'année sont considérées comme des isolés jusqu'à la date du mariage.

Dans les autres cas, les contribuables sont considérés comme des isolés à compter de la date du changement d'état civil.

In ons tweede voorbeeld zou het koppel tot de datum van het huwelijk als alleenstaande getaxeerd worden en vanaf deze datum als gehuwden.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel herschrijft artikel 128 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 door telkenmale de datum van de verandering van de burgerlijke stand in de aangifte te vermelden.

Voor zij die huwen in het jaar wordt men als alleenstaanden beschouwd tot de datum van het huwelijk.

De andere gevallen worden als alleenstaanden beschouwd vanaf de datum van verandering van burgerlijke stand.

J. ANSOMS

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

L'article 128 du Code des impôts sur les revenus 1992 est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 128. — Pour l'application de la présente section et le calcul de l'impôt, les personnes mariées sont considérées non comme des conjoints mais comme des isolés :

1° jusqu'à la date du mariage;

2° à partir de la date à laquelle une séparation de fait est intervenue, pour autant que cette séparation soit effective durant toute la période imposable;

3° à partir de la date de la dissolution du mariage ou de la séparation de corps;

4° lorsqu'un conjoint recueille des revenus professionnels qui sont exonérés conventionnellement et qui n'interviennent pas pour le calcul de l'impôt afférent aux autres revenus du ménage, pour un montant supérieur à 270 000 francs.

Dans ces cas, deux impositions distinctes sont établies et l'impôt est déterminé, pour chacun des intéressés, sur la base des revenus qu'il a recueillis personnellement jusqu'à ou à partir de la date mentionnée et de ceux de ses enfants dont il a la jouissance légale. »

Art. 2

Le Roi est chargé de l'exécution de la présente loi.

Art. 3

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1995.

25 janvier 1994.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Artikel 128 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 128. — Voor de toepassing van deze afdeling en voor de berekening van de belasting worden gehuwde personen niet als echtgenoten maar als alleenstaanden aangemerkt :

1° tot de datum van het huwelijk;

2° vanaf de datum wanneer de feitelijke scheiding heeft plaatsgevonden, voor zover die scheiding in het belastbare tijdperk niet is ongedaan gemaakt;

3° vanaf de datum van ontbinding van het huwelijk of van de scheiding van tafel en bed;

4° wanneer een echtgenoot beroepsinkomsten heeft van meer dan 270 000 frank die bij overeenkomst zijn vrijgesteld en die niet in aanmerking komen voor de berekening van de belasting op de andere inkomsten van het gezin.

In deze gevallen worden twee afzonderlijke aanslagen gevestigd en wordt de belasting voor elke betrokkene bepaald naar zijn eigen inkomsten tot of vanaf de vermeldde datum en die van zijn kinderen waarvan hij het wettelijk genot heeft. »

Art. 2

De Koning wordt belast met de uitvoering van deze wet.

Art. 3

Deze wet treedt in werking op 1 januari 1995.

25 januari 1994.

J. ANSOMS
M. OLIVIER
J. VAN EETVELT
J. VAN LOOY
J. TAYLOR